

Juniorika Alapítványi Óvoda

2890 Tata, Bacsó B. u. 66/1

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2019

„Indulj el, lépj tovább,
Segíts másnak is elindulni!”

Készítette:

Izsáki Gabriella
Óvodavezető

Tartalomjegyzék

I.

1. BEVEZETÉS

2. AZ ÓVODA ADATAI

3. HELYZETKÉP

- 3.1. Működési terület
- 3.2. Az óvoda jelenlegi helyzete
- 3.3. Eddigi eredményeink

II.

1. ÓVODAKÉP, GYERMEKKÉP

- 1.1. Gyermekkép
- 1.2. Óvodakép
- 1.3. Alapelveink
- 1.4. Céljaink
- 1.5. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

III.

1. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

- 1.1. Az óvodai nevelés általános feladatai
- 1.2. Egészséges életmód alakítása
- 1.3. Érzelmi és erkölcsi nevelés és a szocializáció biztosítása
- 1.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

IV.

1. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

1.1. Személyi feltételek

Nevelőtestület

Óvodai dajkák

Konyhai dolgozók

Karbantartó

1.1.1. Munkaidő beosztás

1.2. Tárgyi, dologi feltételek

1.3. Az óvodai élet megszervezése

1.3.1. A nyitva tartás rendje

1.3.2. Óvodai napirend

1.3.3. Az óvodai csoportok szervezése, száma, alakításának szempontjai

1.3.4. Az óvodai nevelő munka tervezése, szervezése, dokumentumai

1.3.5. Az óvoda ünnepei, hagyományai**1.4. Az óvoda kapcsolatai****1.4.1. A családdal****1.4.2. Pedagógiai szakszolgálattal****1.4.3. Iskolával****1.4.4. Bölcsődével****1.4.5. Fenntartóval****1.4.6. A Magyar Honvédség Tatai Helyőrségével****1.4.7. Tata város Önkormányzatával****1.4.8. Közművelődési intézményekkel****1.4.9. Egészségügyi szervekkel****1.4.10. Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Intézettel****1.4.11. Gyermekvédelmi szakhatósággal****1.4.12. Civil szervezetekkel****1.4.13. Kapcsolat építés külföldi magyar óvodákkal****V.****1. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI**

1.1. Játék

1.2. Verselés, mesélés

1.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

1.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

1.5. Mozgás

1.6. A külső világ tevékeny megismerése

1.7. Munka jellegű tevékenység

1.8. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

VI.**1. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE****VII.****1. AZ INTÉZMÉNY SAJÁTOS FELADATAI**

1.1. Gyermekvédelem

1.2. Felzárkóztatás, tehetséggondozás

VIII.**1. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS**

SZAKIRODALOM JEGYZÉK

I.

1. BEVEZETÉS

Nevelési Programunk története

Helyi Nevelési Programunk megírása az intézményünk életében egy változásokkal teli időszakra esett:

- a fenntartó változása
- megnövekedett gyermeklétszám
- óvodapedagógusok, dolgozók cserélődése

Nagy kihívást jelentett egy többször változó nevelőtestület pedagógiai elképzeléseinek egységesítése, a szülői elvárások feltérképezése, és mindezt összeegyeztetni a gyermekek érdekével, valamint az óvoda már meglévő hagyományaival.

Az „Indulj el, lépj tovább, segíts másnak is elindulni” gondolat végig kísérte a programunk megírásának folyamatát, ugyanakkor jelzi a gyermekek nevelésével kapcsolatos munkánk folytonosságát.

A program megírásának, módosításának körülményei:

- az Óvodai Nevelés Alapprogramjának megismerése, értelmezése
- az óvodába járó gyermekek, valamint családi körülményeik feltérképezése
- a szülők elvárásainak megismerése
- a helyi feltételrendszer elemzése
- eddigi pedagógiai értékrendszerünk elemzése
- tájékozódás választható programokról
- reformpedagógiai irányelvek megismerése
- az óvodapedagógusok tapasztalatainak, erősségeinek számbavétele
- 2004-ben áttekintettük értékeltük Nevelési programunkat és elvégeztük a szükséges módosításokat. Erre főként az adatainkban bekövetkezett változások miatt került sor. Az egészséges életmód fejezetet és ráirányítottuk a figyelmet az egészségmegőrzésre, valamint a baleset megelőzésre.
- Kiegészítettük még az óvoda kapcsolatait, valamint az ünnepek, rendezvények fejezetet.

A 2009.évi módosításra a Törvényi szabályozás változása miatt (255/2009.sz. Kormány rendelet) kerül sor. Örvendetes, hogy az óvodai nevelés értékei benne vannak az új szabályozásban is.

Áttekintettük programunkat és összevetettük az Alapprogrammal. Örömmel tapasztaltuk, hogy Helyi nevelési Programunk céljai, elvei összhangban vannak az új Alapprogram szellemiségével. Módosításokat főként a szerkezeti felépítésben kell tennünk és még fokozottabban ki kell emelnünk eddig is hangsúlyos területeket, valamint a használt fogalmakat kell pontosabbá tennünk. Hangsúlyosabbá kell tennünk

- Az egyenlő hozzáférést
- A gyermekek környezettudatos szemléletének formálását
- Az óvodapedagógus szerepének fontosságát
- A dajka- gyermek kapcsolat jelentőségét
- A gyermekek önértékelésének fejlesztése mellett az önkifejezés lehetőségének biztosítását
- A szabad játék kibontakozásának segítése eddig is programunk erőssége volt.

A következő módosítás 2013-ban is törvényi szabályozás változása miatt (A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény, 363/2012 (XII.17.)Korm.r.) került sor.

A Nemzeti Köznevelési Törvényt, valamint a Kormány rendelettel módosított Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját áttanulmányoztuk és összevetettük a jelenleg érvényben lévő Helyi Nevelési programunkkal.

A módosítások érintették:

Az elnevezést

- A Nevelési Program helyett Pedagógiai Program

A szerkezeti felépítést

- Alkalmaztuk a római számmal jelölt felosztást, amit az országos alapprogram használ. Ezek alá csoportosítottuk a tartalmilag összetartozó fejezeteket.

A tartalmi elemek közül hangsúlyosabb tettük

- Az erkölcsi és közösségi nevelés, az állandó értékrend közvetítésének fontosságát.
- A gyermekeket körülvevő felnőttek személyiségének fontossága a nevelés folyamatában.
- Az egészség és környezettudatos életvitel megalapozásának erősítése
- A napirenden belül a tevékenységekre fordítható idő áttekintése.
- A zenei anyanyelv kialakulásának erősítése
- A mozgás szerepének erősítése
- A tanuláshoz szükséges készségek, képességek folyamatos figyelemmel kísérése.

A jelenlegi módosítást a 137/2018 (VII.25.) sz Kormányrendelet alapján végeztük.

- A Kormányrendelet alapján áttekintettük Pedagógiai Programunkat.
- Meghatároztuk azokat a területeket, amelyek változtatásra, kiegészítésre szorulnak, illetve hangsúlyosabbá kell tenni .
  - Az óvodai nevelés feladatai :
    - Az egészséges életmód alakítása
    - Érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés
    - Anyanyelvi , értelmi nevelés
  - Az óvodai nevelés feladatainak kiegészítéseit, módosításait, végig vittük az óvodai élet tevékenység formáin is.
  - Az óvoda kapcsolatai.

2. AZ ÓVODA ADATAI

Az óvoda neve:	Juniorka Alapítványi Óvoda
Az óvoda címe:	2890 Tata. Bacsó B. u. 66/1.
Az óvoda tel.száma:	34/382-298
Az óvoda e-mail címe:	óvoda@juniorka-alapitvany.t-online.hu
Az óvoda fenntartója:	Juniorka Alapítvány
Az Alapító Okirat száma:	4/2012
OM azonosító	031695
Óvodai csoportok száma:	4
Ellátott feladatok:	851011 Óvodai nevelés, ellátás 562912 Óvodai intézményi étkeztetés
Engedélyezett gyermek létszám:	100 fő
Az óvoda vezetője, a program benyújtója:	Izsáki Gabriella

3. HELYZETKÉP

3.1. Működési terület

Óvodánk a város szélén, lakótelepi /volt Honvédségi lakótelep/ környezetben működik. Zöldövezetnek is tekinthető, sok fával, füves területtel. Az épület vegyes használatú, a négy óvodai csoport mellett két bölcsődei csoport is helyet kapott. Gyermekünk jelentős része katona szülők gyermeke. Az intézmény működéséhez szükséges ingatlanrész a Magyar Honvédség ingyenes használatba adta át az alapítvány részére. A fennmaradó férőhelyre Tata város egész területéről veszünk fel gyermekeket, elsősorban a környező lakótelepről de figyelembe vesszük az Önkormányzat feladat-ellátási kötelezettségével kapcsolatos elveket is. A családok többsége bérből, fizetésből él. A gyermekek, gondozottak megfelelő családi háttérrel rendelkeznek. A katona családok gyakran kényszerülnek költözésre. Így fontos feladat hárul az óvodára a családok, a gyermekek beilleszkedésének segítésében.

3.2. Az óvoda jelenlegi helyzete

Az intézmény egy négyszintes épület földszintjén és első emeletén működik. Teljes felújítás 1980-ban volt. Azóta évenként tisztasági meszelés, kisebb karbantartás történt. 1998 nyarán elkezdtek a helyiségek belső felújítását, melyet a következő években folytatni szeretnénk. 2015-ben só-szobát alakítottunk ki. 2016-17-ben kicseréltük a világítótesteket. A csoportszobák megfelelő méretűek, világosak. Az emeleten a foglalkoztató helyiségek mellett étkező helyiségeket is kialakítottunk a csoportok számára.

A pedagógiai program megvalósításához megfelelő mennyiségű és minőségű eszköz áll rendelkezésünkre. Ugyanakkor fontos a folyamatos szinten tartás, fejlesztés. Ezt a célkitűzést segíti az ésszerű gazdálkodás, pályázatokon való részvétel, valamint támogatók felkutatása.

Egészségnevelési és szervezési feladataink megvalósítását segíti, hogy saját főzőkonyhával rendelkezünk. 2016-17-ben korszerű konyhai gépeket, berendezést vásároltunk. ezzel is segítve a gyermekek egészséges táplálkozásának segítését.

3.3. Eddigi eredményeink

Az intézményt igénybevevő családok elismerik pedagógiai munkánkat. Sok élményt biztosító programot /csoportonként megszokott kirándulóhelyek, megfigyelési területek, hagyományápolás, műveltségi anyagot a népi ünnepekkel kapcsolatban/ az évszakok köré csoportosítottuk.

A szülők bevonása az óvoda életébe a családok, gyermekek beilleszkedésének segítése.

- ünnepi készülődés
- közös kirándulások
- munkadélutánok
- családi rendezvények

A legnagyobb beruházás volt az óvodaudvar korszerűsítésének megkezdése:

- parkosítás, fák, bokrok ültetése
- játszódomb kialakítása csúszdával, szánkópályával
- közlekedési pálya kialakítása

Megújultak csoportszobáink, (parketta, szőnyeg, bútorok)

Fejlesztettük informatikai rendszerünket

Korszerűsítettük játékeszközöinket

Tornaszobát alakítottunk ki

Korszerű, egészséges táplálkozást kínálunk.

A konyha higiénés feltételeit HACCP rendszer biztosítja

Só szoba kialakítása

Konyha korszerűsítése

Villany armatúrák cseréje

II.

1. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

1.1. Gyermekkép

Az Alapprogram szellemiségét követve Pedagógiai programunk az emberi személyiségből indul ki. Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Olyan gyermeket szeretnénk nevelni aki

- Fejlődő személyiség (fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg)
- Érdeklődő, nyitott a világra
- Megfelelő én-tudat, ön-érvényesítés képessége mellett elfogadja, hogy az emberek különböznek egymástól
- Képes együttműködni a közösség érdekében
- Elfogadja az alapvető erkölcsi, emberi értékeket
- Megfelelő készségek, képességek, emberi értékek birtokában képes eligazodni az őt körülvevő világban (természeti és társadalmi környezetben).
- Sokféle módon képes kifejezni érzelmeit, gondolatait, elképzeléseit
- Rendelkezik az egészségtudatos és környezettudatos életvitel alapjaival

1.2. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Gyermekközpontú, befogadó óvodai neveléssel igyekszünk elősegíteni a gyermeki személyiség minél teljesebb kibontakoztatását.

Minden gyermek számára biztosítjuk, hogy magas színvonalú szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

Az óvoda nem ad helyt semmiféle előítéletnek.

Az óvoda pedagógiai tevékenység rendszerével, tárgyi környezetével gondoskodik a gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeiről.

A nevelés folyamatában a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

A célok és az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről.

A gyermekeinket elsősorban az életre, készítjük fel, ami nem könnyű feladat ebben a mai rohanó, változó, zaklatott világban. Az óvoda a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel. Ezért nevelésünk a gyermek személyiségéhez igazodik, abból a tényből kiindulva, hogy az ember mással nem helyettesíthető, egyedi személyiség erkölcsi és biológiai értelemben is, vagyis szociális lény. Nem könnyű ebben a világban gyermeknek lenni! A családok nehéz helyzetben vannak anyagi és sajnos egyéb téren is. A szülőknek saját problémáik mellett kevés idejük jut gyermekük nevelésére. Emellett a családok igényei, elvárásai megnöttek az intézményes neveléssel szemben. Az iskola is magas követelményeket állít gyermekeink elé.

Gyermekeinek nem egyszerre érnek meg az iskolára, egyéni fejlődés eredménye lesz, így nem azonos korban kezdik meg az iskolai tanulást. A *Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény* értelmében az a gyermek, aki augusztus 31-ig a 6. életévét betöltötte, az tanköteles.

A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség.

Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban elér, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek 6 éves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Sokat tehetünk az óvodában azért, hogy a jövő generációja:

- testi és lelki szempontból is egészséges legyen
- gazdálkodjon okosan természeti kincseinkkel
- őrizze hagyományait, ne felejtse el gyökereit

Lehetne még talán folytatni a felsorolást, mégis az a legfontosabb, hogy minden gyermek más és más, külön világ, önálló /fejlődő és formálódó/ személyiség. Kibontakoztatni a benne rejlő egyéniséget, segíteni képességeinek fejlődését, ez a mi feladatunk. Képesé tenni őket arra, hogy ne felejtsek el gyermeki álmaikat.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, a gyermeki jogokat szem előtt tartó, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. Óvodánkban biztosítjuk a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek önazonosságának megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, az emberi jogok és alapvető szabadságjog védelmét figyelembe vesszük.

1.3. Alapelveink

a. A gyermekekkel kapcsolatban

A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi

Nyugodt, derűs, stressz-mentes, fejlődést segítő, biztonságos, esztétikus környezet biztosítása.

Az óvoda gondoskodik

- A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor specifikus alakításáról.
- Az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységekről , különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játéokra
- A tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak és emberi értékek közvetítéséről

A pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodni, az egyéni készségek, képességek valamint az aktuális fejlettségi szint figyelembe vételével.

A nevelés során teret kap a tapasztalások útján megismerhető és a személyiségbe beépíthető egészség kultúra és környezettudatosság.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

b. A szülőkkel kapcsolatban

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda kiegészíti a családi nevelést, segíti a családot nevelési funkciójának ellátása érdekében.

Elfogadjuk az eltérő kulturális háttérből adódó eltérő szokásokat (addig amíg az nem sérti a gyermek egészséges fejlődéshez való jogát és más gyermekek ill. családok jogait.)

Az óvoda korrekt tájékoztatást az a gyermek fejlődéséről

Az óvoda figyelembe veszi a jogos, indokolt kéréseit, igényeit

A szülők Szülői Szervezeten keresztül érvényesíthetik jogaikat.

c. Az óvodapedagógusokkal és a pedagógiai munkát közvetlenül segítőkkel kapcsolatban:

Az óvodapedagógus a nevelési folyamat kulcs szereplője.

Az óvodapedagógus közvetlen segítője az óvodai dajka.

Fontos:

- a folyamatos felkészülés,
- önképzés,
- tájékozódás
- egymás munkájának segítése tiszteletben tartása

Az óvodapedagógus és a dajka személyisége, magatartása, viselkedése, kommunikációja minta értékű a gyermek számára.

A gyermek az őt körülvevő felnőttek visszajelzéseiből tudja, hogy hol a helye a világban.

A gyermekekkel foglalkozó felnőttek állandó és egységes értékrendje elengedhetetlen a gyermek érzelmi biztonságának megteremtésében.

„ Mi az ebihalak pártján állunk”

/Claparede/

1.4. Céljaink

Alapvető emberi értékeket kívánunk közvetíteni. A megfelelő én-tudat, önértékesítés képessége mellett a gyermek képes legyen elfogadni a másságot, valamint együttműködni a közösség érdekében és mindez segítse az önkifejezés fejlődésében.

A világot a gyermeki látásmódnak megfelelően, a maga komplexitásában igyekszünk megmutatni, építve a gyermek eredendő kíváncsiságára, aktivitására.

Nyugodt, élmény-gazdag óvodai légkör biztosítása. A gyermek fejlődési üteméhez, képességeihez igazodó fejlesztés biztosítása, mely a nevelés folyamatában, az óvodai élet tevékenység formáiban valósul meg.

A gyermeket különleges védelem illeti meg és biztosítani kell számára az egyenlő hozzáférést.

1.5.Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Testi- lelki egészség elve

Az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi- lelki- szociális értékek védelmére, az ökológiailag fenntartható, egészséges élő és élettelen környezet kialakítására. Tudatosodjon gyermekeinkben, hogy az egészség érték amiért tenni kell. Értsék meg az egészségvédelem és az egészséges életmód fontosságát. Alakuljon ki gyermekeinkben az egészséges életmód utáni igény.

Természet és társadalom harmóniájának elve

Alapozzuk meg gyermekeinkben a természet, az épített és társadalmi környezet- benne az ember harmóniájának megőrzését szolgáló szokásrendszert (értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, esztétikailag.) Felelős, elkötelezett, környezettudatos és kultúrált magatartással működjenek közre a szülőföld, a lakóhely, az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében.

Rendszerszemléletre nevelés elve

Tegyük képessé a gyermeket arra, hogy a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, lássák meg a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, keressenek választ, megoldást azokra.

Fenntarthatóság elve

Alakítsuk ki gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív,

együtműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdöket.

Társas készségek fejlesztésének elve

Alakuljanak ki gyermekeinkben a társas környezetükre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek.

Ismertessük meg gyermekeinkkel a konfliktuskezelés, együtműködési készség, döntési képesség, érzelmi, indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének módszereit a foglalkozások, és szabadidős-tevékenységek nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával.

Foglalkozásközi integráció elve

Legyünk képesek a különböző ismeretek anyagát összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai módszerek alkalmazására, a környezeti és egészségnevelés kapcsán a pedagógusok közti együtműködés új formáinak, módszereinek alkalmazására.

III.

1. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

„ A gyermekközpontúság nem azt jelenti, hogy szeretjük a gyermeket /bár ez önmagában természetesen nem árt/ hanem azt, hogy ismerjük a gyermeket testi, lelki, szellemi értelemben. Tudjuk, mit mond róla az élettan, a pszichológia, az orvostudomány, az antropológia – egyszóval a legjobb magyar hagyományoknak megfelelően, gyermektanulmányozást művelünk a klasszikus Nagy László-i értelemben.

Igyekszünk minél pontosabban tudni, hogy mennyire más egy három éves gyermek, mint egy öt éves, miben más, melyek és hogyan változnak szükségletei ebből a máságból eredően.”

/ Vekerdi Tamás /

1.1. Az óvodai nevelés általános feladatai

Valljuk, hogy a gyermekközpontúságba beletartozik a szeretet-teljes, biztonságos, derűs, elfogadó óvodai légkör és a gyermek szeretete, mégis felvállaljuk a Vekerdi Tamás idézet további gondolatait és e gondolatok

alapján kívánjuk megvalósítani az óvoda feladatait, a gyermek testi-lelki-szellemi szükségleteinek kielégítését.

- *az egészséges életmód alakítása*
- *az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés*
- *az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása*

A tevékenységek közben megvalósuló a teljes személyiségre kiterjedő harmonikus fejlesztés közben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

1.2. *Az egészséges életmód*

Az életkor-specifikus képességek mellett a gyermek egyéni fejlettségi szintjének, szükségleteinek figyelembevételével határozzuk meg feladatokat. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
  - Az egész nap folyamán kiemelt figyelmet kell rá fordítani.(étkezés és folyadék szükséglet, higiéniai ellátottság, hőérzet, szabad levegőn tartózkodás)
  - A mozgásigény kielégítésre szervezett és spontán formában kell lehetőséget teremteni előtérbe helyezve a természetes mozgásformák gyakorlásának lehetőségét.(járás, futás, ugrás, kúszás, mászás...)
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
  - A szervezett mozgás lehetőségek során olyan mozgásformák, gyakorlatok alkalmazása melyek segítik a harmonikus összerendezett mozgás fejlődését (nagy mozgások
  - Finommotorika, szem-kéz koordináció fejlesztése
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
  - Életkorának megfelelő izomzattal rendelkezzen
  - Fejlődjön
    - Terhelhetősége
    - Kitartása
    - Szabályos testtartása
    - Légzéstechnikája
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
  - Megfelelő edzéssel szervezetük a betegségekkel szemben ellenállóvá válik és jól alkalmazkodik az időjárás változásaihoz

- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés, és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
  - Keretét a napirend határozza meg
  - A szokások folyamatos és fokozatos alakítása fejlesztése.
  - Az egészség védelme, megőrzése

Az egészséget értékek tekintjük. Fontos tudatosítanunk a gyermekekben, hogy életmódunk befolyásolja az egészségünket.

A gyermekek szerezzenek tapasztalatot az egészségmegőrzés lehetőségeiről

    - Rendszeres mozgás fontossága
    - Egészséges táplálkozás
    - Fogápolás
    - Szűrővizsgálatok
    - Védőoltások
    - Betegségek megelőzése

A gyermekek egészségének megőrzéséhez az egészségtudatos életmód alakításához hozzátartozik az egészséges táplálkozás.

Kiemelten kezeljük:

    - különösen a magas cukortartalmú ételek és **a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentését, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzését**
    - fontos szerepet kap a helyes táplálkozás szokásainak kialakítása és az étkezés körülményeinek, esztétikumának biztosítása.
    - fokozottan figyelniük kell arra a napirendben, hogy meghatározott időintervallumon belül történjenek az étkezések.
- Baleset-megelőzés

Fontos hogy a gyermekek egészséges veszélyérzete kialakuljon. Tevékenység közben hívjuk fel a figyelmet a veszélyekre. Ne félelmet generáljunk a gyermekben, hanem azt tapasztalják meg, hogy lehet felismerni a veszélyt és hogy lehet elkerülni a balesetet.

  - Veszélyes tevékenységek előtt a szabályok tisztázása
  - Alapvető közlekedési szabályok ismerete.
  - Bizalom a rendőrök iránt.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
  - A tevékenységek során a spontán helyzetek kihasználása a környezettudatos magatartás alakítására.
  - A környezet tevékeny megismeréséhez kapcsolódó foglalkozások műveltségi anyagába beépítve ismeretek közvetítése a környezettudatos magatartásról (Föld napja, Víz világ napja....)
  - Az óvoda szokásrendszerébe építve tapasztalatok alapján
Szelektív hulladék gyűjtés
Bekapcsolódás az elektronikai hulladék gyűjtésbe.

- Prevenációs és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása, a szülők, az óvodapedagógusok és speciális szakemberek bevonásával. (táplálkozási, allergiás, krónikus betegségek, részképességek, mozgáskoordinációs, pszichés problémák)

Az óvodapedagógus feladatai

A gyermek megismerése, egyéni fejlettségi szintjének, egészségi állapotának feltérképezése
 Helyes, az egyéni szükségletekhez igazodó életritmus kialakítása /heti rend, napirend/
 A családból hozott szokások, a különböző fejlődési ütem tolerálása
 A gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges, biztonságos környezet kialakítása
 Türelem a szokások kialakításában /tisztálkodás, étkezés, öltözés/
 Mozgásigény kielégítése, összerendezett, harmonikus mozgásfejlődés biztosítása (szervezett és spontán)
 A gyermek egészségének óvása, edzése /levegő, víz, napfény edzés/
 Az óvodapedagógus minta a gyermek számára.
 Egész tevékenységével közvetítse a gyermekek felé az egészséges életmód, egészségvédelem, az egészségmegőrzés, a baleset megelőzés valamint a környezettudatos magatartás fontosságát.

A dajka feladatai

A csoportszoba és a kiegészítő helyiségek tisztán tartása
 Közreműködik a gondozási feladatok ellátásában
 Toleráns elfogadó magatartás
 Munkáját az óvodapedagógus irányításával végzi

1.3.Érzelmi és erkölcsi nevelés és értékorientált közösségi nevelés

„Az érzelmi intelligencia fejlődése, fejlesztése az érzelmi biztonság megadásával kezdődik a családban és a gyermeket fogadó első intézményben.”

/ Vekerdi Tamás /

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége.

A gyermekek különböző szocializációs háttérrel érkeznek az óvodába.

A társas közösségi nevelés mindig is értékorientált tevékenység volt, amit a nevelési célokban és feladatokban fogalmazzunk meg. Ezeket a helyi közösség és a társadalmi elvárások, normák (az óvodákra vonatkozó jogszabályokban rögzített) elvárásai közvetítik.

Kiemelten kezeljük:

- Hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. (az óvodapedagógusok és a dajkák azonos értékrendet képviseljenek, egyeztessék a pedagógiailag kívánatos módszereket. Kommunikációjuk egyértelmű és minta értékű legyen a gyermekek számára)
- A gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék. (A beszkoktatás segítése. A menetét előre ismertetni kell a szülővel. Tájékozódás a gyermek otthoni szokásairól. Ismerkedési lehetőség biztosítása)
- Az óvoda alkalmazottai és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze. (Elfogadás, a gyermek felé fordulás, megértés, tolerancia)
- Az óvoda egyszerre segíti a gyermek
  - Erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését
  - Értékorientált közösségi nevelését
  - Udvarias magatartás
  - Köszönés
  - Felnőttek tisztelete
  - Más gyermekekkel szembeni udvariasság,
  - Az együttjátás együttműködés képességének fejlesztése, alakítása
  - Én-tudatának alakulását
  - Önkifejező törekvéseit
  - Valamint annak megértését, hogy az emberek különböznek egymástól

Az érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés, és a szocializáció színterei:

Gyermek-szülő kapcsolat
 Felnőtt-gyermek kapcsolat
 Gyermek-gyermek kapcsolat
 Gyermek – és a szűkebb, tágabb környezet kapcsolat
 Felnőtt- felnőtt kapcsolat

A kapcsolatok az egész nevelés folyamatában, a tevékenységi területek során valósulnak meg.

A szocializáció, az értékorientált közösségi nevelés szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása.

A közös tevékenységek közben létrejövő kapcsolatok alkalmat teremtenek a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak, szokás és normarendszerének megalapozására

Mint pl. segítőkészség együttérzés, önzetlenség, figyelmesség, önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat

A hatékony, egyértelmű, eredményes kommunikáció fejlesztése érdekében kapcsolat-teremtést segítő játékok alkalmazása.

Az óvoda épít a gyermek eredendő nyitottságára, kíváncsiságára.

A változatos tevékenységek közben megismerkedik szűkebb és tágabb környezetével, megtanulja, hogy rácsodálkozzon a természeti, emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, ezek megbecsülésére, amely **a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja.**

Értékes, megélhető, a népi és nemzeti hagyományokhoz kapcsolódó sok-sok pozitív élmény, közös tevékenység, színes programok, ünnepek átélése tudja majd a szülőföldhöz, a hazához való kötődést alakítani a gyermekekben.

Az óvodapedagógus és a pedagógiai munkát közvetlenül segítő feladatai

Érzelmi biztonságot nyújtó óvodai légkör megteremtése.

Türelem, tolerancia az eltérő fejlettségi szintű gyermekek iránt.

Támogassa az egyéni személyiség jegyek kibontakozását /vegye észre a gyermek erősségeit/, valamint támogassa az értékorientált

közösségi nevelést, a csoport együttéléséhez szükséges szabályok, normák, szokások kialakítását.

Adjon elegendő időt a társak, a környezet megismerésére.

Segítse a társas kapcsolatok kialakulását, fejlődését.

Erősítse a konfliktushelyzetek önálló megoldását.

Figyeljen fel a hátrányos helyzetű, valamint a kimagasló képességű gyermekekre.

Ismerje a gyermek aktuális fejlettségi szintjét, szükség esetén kérjen szakirányú segítséget.

Az egész nap folyamán biztosítson elegendő időt a szocializációs funkciók gyakorlására.

A gyermek magatartásának alakulása szempontjából az óvodapedagógus és a dajka viselkedése, kommunikációja, metakommunikációja példa értékű.

1.4. *Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása*

Anyanyelvi nevelés kommunikáció

Az óvodai nevelés feladatai között kiemelt szerep jut az anyanyelvi nevelésnek, a kommunikáció fejlesztésének. Az anyanyelvi nevelés a nevelési folyamat minden területén érvényesül. Egyetlen nevelési terület sem képzelhető el anyanyelv nélkül, hiszen ezen keresztül építjük szocializációs kapcsolatainkat. Az anyanyelv az emberek közötti kommunikáció legfontosabb eszköze.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben fontos:

- Beszélő környezet megteremtése
- A gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása

Az anyanyelvi nevelés és az együttműködés képességének színvonalas megvalósítása a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a családhoz való kötődés szempontjából is kiemelt jelentőségű.

Az óvodapedagógus feladata

Beszélgetésre ösztönző nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése
a gyermek felé fordul
kíváncsi a gondolataira

meghallgatja
 válaszol kérdéseire
 a beszédöröm fenntartása
 lehetőség biztosítása a gyermek részére a folyamatos beszéd
 gyakorlására
 a gyermek szókincsének folyamatos gyarapítása
 a beszédmegértés fejlesztése
 a beszédtechnika fejlesztése /elsősorban személyes példával/
 a gyermeki kérdések ösztönzése, megválaszolása
 a beszédhibák megfelelő módon történő /szükség esetén logopédus
 segítségével/ javítása
 az anyanyelvi fejlesztés eszközeinek használata

irodalmi értékek nyújtása
 nyelvművelő játékok játszása
 gondolkodtató, emlékeztető, absztrakcióra ösztönző kérdések,
 találós kérdések, fejtörők
 mondókák, mesék, nyelvtörők, beszédtechnikai játék
 légzéstechnikai játék

A dajka feladatai

Az óvodapedagógus legfőbb segítője. A gondozási feladatok
 ellátása közben elkerülhetetlenül hatással van a gyermekek
 anyanyelvi fejlődésére.

Az óvodapedagógus útmutatásait követve, szép, érthető beszéddel,
 egyértelmű kommunikációval, a gyermek felé forduló attitűddel
 segítse az anyanyelvi fejlődést.

Értelmi nevelés, fejlesztés

„Az embernek úgy kell megtanulnia a dolgot, hogy csinálja – mert bár hiheti,
 hogy meg tudja csinálni, nem lehet ebben addig biztos, amíg meg nem
 próbálkozott vele.”

/ Sophokles /

Ezen gondolatokkal azonosulva a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára,
 aktivitására építve biztosítunk élményeket, lehetőséget a változatos
 tevékenységekre, melyen keresztül a gyermek tapasztalatokat szerezhet az őt
 körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az élmény /közös és egyéni, korábban szerzett és új/ megjelenik a játékban,
 gazdagítja azt, alkalmassá tesz új élmények befogadására.

Az értelmi nevelés feladatai

A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése.

Ezen ismeretek, tapasztalatok különböző tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlása.

Az értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás).

Az óvodapedagógus feladatai

A 3-6/7 éves korú gyermek értelmi fejlődésének ismerete

A gyermek egyéni képességeinek megismerése, folyamatos figyelemmel kísérése

A gyermek kíváncsiságának, érdeklődésének kielégítése

A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek

Tudatosan szervezett szituációk, amelyben a gyermek átélheti a felfedezés, a kutatás örömét

Olyan tapasztalatokhoz való hozzásegítés, amelyben a gyermek megismerheti saját teljesítő képességét.

A napirenden belül elegendő idő, hely biztosítása a szabad játékra, az egyéni és közös tevékenységekre, a tapasztalatok gyűjtésére, azok elmélyítésre, valamint a csoportos foglalkozásokra.

A dajka feladatai

Az óvodapedagógus útmutatásait követve segít a foglalkozások, tevékenységek előkészítésében.

A tevékenységek zavartalanságának biztosítása érdekében felügyel kisebb gyermek csoportokra.

Részt vesz a gyermekek mozgatásában, kísérésében és minden olyan tevékenységben amelyre az óvodapedagógus felkéri a pedagógiai munka támogatása érdekében.

IV.

1. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

1.1. *Személyi feltételek*

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Ezen elv alapján kell az óvodában a személyi , tárgyi feltételeket és az óvodai élet működését biztosítani.

Az óvoda személyi állományában lévő alkalmazottak

Óvodavezető	1 fő
-------------	------

Óvodavezető helyettes	1 fő
Óvodapedagógus	7 fő
Óvodai dajka	4 fő
Pedagógiai asszisztens	1 fő
Karbantartó	1 fő

Az alapítvány személyi állományában lévő alkalmazottak

Élelmezés vezető	1 fő
Szakácsnő	1 fő
Konyhai kisegítő	2 fő

Nevelőtestület

Az óvodapedagógus a nevelési folyamat kulcs-szereplője. Teljes személyiséggel, elfogadó attitűdjével, személyes példájával, tevékenységével meghatározza a gyermek személyiségének kibontakozását.

Az óvodapedagógusok a Köznevelési Törvényben előírt végzettséggel rendelkeznek / főiskola, felsőfokú óvónőképző, szakvizsga, valamint az előírt óvodai gyakorlattal rendelkező szakközépiskolai végzettség/.

A nevelőtestületre jellemző a természet szeretete, az egészséges életmód elveinek követése, a népi hagyományok ápolása.

A helyi program kialakításánál az alapvető nevelési értékek mellett figyelembe vettük az óvodapedagógusok érdeklődési körét, szakmai tapasztalatait.

A pedagógiai cél érdekében folyamatosan képezik magukat.

Óvodai dajkák (a pedagógiai munkát közvetlenül segítők)

Az óvodapedagógusok aktív segítői. Valamennyien óvodai dajka szakképzettséggel rendelkeznek.

Sok tapasztalattal, kellő hozzáértéssel, lelkiismeretesen veszik ki részüket a gyermekek gondozásából, a csoportszobák, kiegészítő helyiségek higiénijának, esztétikumának megteremtéséből.

Ismerik a gyermekek napirendjét, a főbb nevelési, szervezési feladatokat.

Munkájukat az óvodapedagógus közvetlen irányításával végzik. A gyermekek biztonságérzetének megteremtésében fontos a dajka – gyermek kapcsolat. Személyes példával segítheti az óvónő nevelő munkáját. A dajka elsősorban a munka jellegű tevékenységekben, valamint a gondozási tevékenységekben segíti a gyermekek személyiségének fejlődését.

Konyhai dolgozók

Munkájukat az élelmezés vezető közvetlen irányításával végzik. Megfelelő felkészültséggel, gyakorlattal tapasztalattal rendelkeznek, hogy

a korszerű táplálkozás igényei szerint mennyiségileg és minőségileg megfelelő, ízletes ételeket biztosítsanak a gyermekek számára.

Karbantartó

Szakképzettsége: szobafestő-mázoló

Nagy hozzáértéssel végzi az intézményben adódó valamennyi kisebb karbantartási munkát.

Részt vesz az udvar, a fák, a növények gondozásában. Ilyenkor a gyermekek szívesen tevékenykednek körülötte.

1.1.1. Munkaidő beosztás

Az óvodapedagógusok heti váltásban dolgoznak. A csoportok tevékenységétől függően ez a beosztás módosulhat. A munkaidő kezdete és vége lépcsőzetes.

A dajkák heti váltásban délelőtti és délutáni munkarendben végzik munkájukat.

A konyhai dolgozók a konyha üzemideje alatt lépcsőzetes munkakezdéssel és befejezéssel dolgoznak, meghatározott rend szerint.

A karbantartó munkaideje 7- 15 óráig tart. Az elvégzendő feladatok függvényében a munkaidő változhat.

1.2. Tárgyi, dologi feltételek

Óvodánk épülete régi, de jól karban tartott. Világos, esztétikusan berendezett, harmóniát árasztó csoportszobák, tágas terek hatalmas udvar, tornaszoba szolgálja a gyermekek nevelését. Az elmúlt évek karbantartásainak fejlesztéseinek köszönhetően rendelkezünk a nevelési programunk megvalósítását szolgáló eszközökkel, berendezési, felszerelési tárgyakkal.

A berendezési tárgyak

Biztonságosak

Kényelmesek

Részben megfelelnek a gyermekek méreteinek (folyamatos korszerűsítés szükséges)

Alkalmasak a gyermekek egészségének megőrzésére.

A csoportszoba könnyen átrendezhető a gyermekek tevékenységének megfelelően.

A dolgozók számára is biztonságos munkakörnyezetet tudunk biztosítani. (Felnőtt öltöző, zuhanyozó, mosdó, munkaeszközök)

A nevelési program mellékleteként elkészítettük az eszközbeszerzési tervet, mely hosszú távon biztosítja a tárgyi környezet fejlesztését.

1.3. Az óvodai élet megszervezése

1.3.1. A nyitva tartás és működés rendje

Az óvodai nevelési év szeptember 1-től, a következő év augusztus 31-ig tart.

Az óvoda hétfőtől-péntekig tartó öt napos munkarenddel, egész éven át, folyamatosan működik.

Az óvoda nyitvatartási ideje napi 11 óra. **6 órától– 17 óráig**

Az óvoda működése az elrendelt zárva tartás alatt szünetel. Az ügyelet pontos helyéről és idejéről értesítjük a szülőket.

A nevelés nélküli napok száma: a Köznevelési Törvény lehetővé teszi 5 nevelés nélküli munkanap igénybevételét, melyről nyolc nappal előbb írásban tájékoztatjuk a szülőket.

Az óvoda nyitva tartásának rendjét az érvényben lévő rendelkezések módosíthatják. (pl: munkarend átszervezése ünnepek alatt).

Rendezvények esetén a nyitvatartási időtől való eltérést az óvoda vezetője engedélyezi.

A nyitva tartási idő alatt felelős személy (óvodavezető, óvodavezető-helyettes vagy megbízott) tartózkodik az óvodában.

1.3.2. Óvodai napirend

06:00 – 07:00	Összevont csoportokban gyülekezés, szükség szerint pihenés, szabad játék
07:00 – 08:15	Szabad játék, ráhangolódás az óvodai életre. Reggeli
08:15 – 10:00	Szabad játék, játékos foglalkozás /kötött, kötetlen/, ismerkedés a szűkebb és tágabb környezettel
10:00 – 11:30	Levegőzés, mozgás, mozgásos játékok
11:30 – 15:00	Ebéd, pihenés, mindennapos testnevelés
15:00 – 17:00	Uzsonna, szabad játék hazamenésig

A napirend egyszerre stabil és rugalmas. Vannak benne állandó, minden nap bekövetkező tevékenységek, amelyek megnyugtató biztonságot adnak a gyermek számára. Ugyanakkor változatos, a gyermekek igényeihez igazodó tevékenység-szervezést tesz lehetővé. Lehetőséget biztosít elegendő idejű elmélyült szabad játék kibontakozására.

Legfontosabb szervezési elv:

A gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, figyelembe véve az egyéni különbségeket.

A gyermekek tevékenységének függvényében, csoportonként lehetnek eltérések.

1.3.3. Az óvodai csoportok szervezése, száma, alakításának szempontjai

A csoportok száma 4

Engedélyezett gyermek létszám 100 fő

Az óvodában elsősorban vegyes életkorú csoportokat működtetünk. Programunk megvalósítható homogén életkorú csoportban is.

Tapasztalataink igazolják mindkét szervezési forma létjogosultságát.

A gyermekek csoportba történő beosztása az óvodavezető feladata, meghallgatva az óvodapedagógusok javaslatait

A csoportba való beosztás szempontjai

Engedélyezett létszám betartása

A szülők igényei (testvérek, baráti családok...)

A bölcsőde javaslata

Életkori megoszlás aránya

Fiúk – lányok aránya

1.3.4. *A nevelő munka tervezése, szervezése, dokumentumai*

A nevelő munka tervezésénél fontos feladat a nevelési folyamat átgondolása, építve a gyermekek spontán ötleteire, élményeire, érdeklődési körére. A tervezésnél kiindulópont, hogy a gyermekek fejlődési üteme különböző, a fejlődés dinamikája egy-egy gyermek esetében a különböző területeken más és más lehet.

Hangsúly fordítunk az alapos, többoldalú tapasztalatszerzésre, időt adva a gyakorlásra, az élmények, a megszerzett ismeretek beépülésére.

A műveltségi tartalom közvetítésében nem a mennyiségre, hanem az alaposságra koncentrálnak.

Fontosnak érezzük, hogy megalapozzuk azokat a készségeket, képességeket, amelyek alkalmassá teszik a gyermeket az iskolai élet megkezdésére, hosszú távon pedig, hogy képesek legyenek eligazodni a világban, a természeti és a társadalmi környezetben.

Eközben természetesen szem előtt tartjuk, hogy csak akkor lehetünk eredményesek, ha biztosítjuk a gyermekkor szépségeit, a fejlődéshez szükséges feltételeket, mozgásteret, szabad játékot, és a gyermekeket ismerő, értő óvodapedagógust.

A nevelő munka tervezésének alapja :

- Az óvoda Pedagógiai Programja
- A vezető éves munkaterve

A.) A csoportok nevelési terve

A célok és feladatok ismeretében a nevelési folyamat hosszú távú /éves szintű/ átgondolása.

A konkrét tervezés egy-két hetes ciklusokban történik.

A gyermekek spontán tapasztalatainak, ötleteinek begyűjtése, ezek felhasználása a nevelő munka folyamatában.

Az aktuális tevékenységek beépítése a nevelő munka egészébe.

A rövid időszakot átfogó tervezés lehetővé teszi olyan nevelési alaphelyzet kialakulását amikor a gyermekek és az óvodapedagógus aktív egymásra hatása képes befolyásolni a nevelési, tervezési folyamatot.

B.) Program ajánlat

Segíti az óvodai nevelés gyakorlati megvalósítását

Folyamatosan aktualizálható, bővíthető

Segíti a jó ötletek átadását.

Tartalom

Önképzéshez, szakmai munkához használható könyvek, kiadványok jegyzéke

Játékötletek /mozgásfejlesztő, értelmi képességeket fejlesztő, szocializációs játékok/

Saját gyűjtésű anyagok / mesék, versek, énekes, mozgásos játékok/

Szűkebb tágabb környezet megismerésének lehetőségei

Népi hagyományok ápolása

Ábrázolási, díszítési technikák leírása

C.) Csoportnapló

Ebben történik a rövid távú tervezés, a nevelési, gondozási szervezési feladatok rögzítése, a műveltségi anyag ütemezése, valamint a megvalósítás értékelése

A feljegyzések tükrözzék a gyermekcsoport életét, térjenek ki a csoport életének fontos mozzanataira, tevékenységekre, a társas kapcsolatok alakulására.

D.) Fejlődési napló

A gyermek óvodába lépésekor az óvodapedagógusok anamnézist vesznek fel a gyermekről, ez segít a gyermekek, valamint a család megismerésében. Segíti az óvodapedagógust a gyermek fejlődési ütemének megfigyelésében. Lehetőséget ad a szülők korrekt tájékoztatására. Segíti a fejlettségi szintnek megfelelő tervezést. Konkrét tényeket tartalmaz az iskolaérettség megállapításához.

E.) Felvételi mulasztási napló

A gyermekek személyes adatait, valamint a gyermekkel kapcsolatos fontos feljegyzéseket. Rögzíti a gyermek hiányzásait, a jogviszony kezdetét és végét.

1.3.5. Az óvoda ünnepi, hagyományai

Az ünnepeknek, hagyományoknak rendkívüli jelentősége van az intézmény életében. Elsősorban a közösséghez tartozás, az együtteség, az ajándékozás, az ajándék fogadásának élményét kívánjuk elültetni a gyermekekben. Az évszakokhoz kapcsolódó ünnepkörök, a jeles napok az óvodai élet gerincét képezik. Egy, egy ilyen naphoz kapcsolódó hiedelmek, hagyományok felelevenítése, az erre való készülődés a nevelő munka szerves része. A hangulat megteremtése, a készülődés ráhangolja a gyermeket az ünnepre.

Maga az ünnep meghitt, nyugodt együttlét, az összetartozás élményét nyújtja. E tevékenységnek a szülők fontos segítői, résztvevői.

Ünnepségeink jelentős része csoportonként, a csoportok szervezésében kerül megrendezésre, a meghittség biztosítása érdekében.

A csoportok ünnepei, rendezvényei

Születésnap

Farsang

Karácsony

Húsvét

Néphagyományokhoz kötődő ünnepek

A Föld napja

Anyák napja

Március 15.

Október 23.

A víz világnapja

Gyaloglónap

Tök faragás

Márton nap

Luca nap

Adventi készülődés

Teljes intézményt érintő ünnepek

Gyermeknap

A nagycsoportosok búcsúztatása

Juniorika Nap

1.4. Az óvoda kapcsolatai

1.4.1. A család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés.

Az óvoda nem akarja és nem is tudja átvenni a család funkcióit. A gyermek elsődleges szocializációs színtere a család, az óvoda csak kiegészítheti azt.

Törekvésünk

A családi nevelés szokásainak, hagyományainak megismerése.

Toleráns magatartás az eltérő nevelési kultúrával rendelkező családok iránt.

Az óvoda nyitott a család felé. Előzetes megbeszélés alapján a szülő bármikor betekintést nyerhet az óvoda életébe.

A kapcsolattartás formái

Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.

- Az első személyes kapcsolatfelvétel a gyermek beíratása
- Összevont és csoport szülői értekezletek. A tájékoztatás mellett törekszünk a kötetlen, beszélgető légkör megteremtése. Pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi témák feldolgozása.
- Családlátogatás – a család nevelési szokásainak megismerése, a gyermekekkel kapcsolatos egyéni megbeszélések.
- Egyéni beszélgetések, esetmegbeszélések – aktualitásának megfelelően, előzetes időpont egyeztetés alapján
- Közös rendezvények, ünnepek – A szülők az ünnepi előkészületek, az ünnepek aktív résztvevői.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.

1.4.2. **Pedagógiai szakszolgálat**

Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn mind a Nevelési Tanácsadóval, mind a logopédiával. A 2017/18-as nevelési évtől ezt a feladatot szerződés alapján a Református EGYMI látja el. A rászoruló gyermekek részére fejlesztő foglalkozásokat indítanak. A nevelési problémák esetén szakmai segítséget nyújtanak. Szükség esetén iskolaérettségi vizsgálatot végez a nagycsoportos gyermekeknél.

1.4.3 **Iskola**

Kapcsolatunkban a legfőbb szempont egymás nevelési célkitűzéseinek megismerése, egyeztetése. A jó kapcsolat alapja egymás munkájának tisztelete, megbecsülése.

A kapcsolattartás formái:

Rendszeres beszélgetések az iskolai nevelőkkel
Kölcsönös látogatás, tapasztalatcsere
Az első osztályos nevelők részvétele a nagycsoportosok szülői értekezletén.
Óvodások látogatása az első osztályban
Részvétel egymás rendezvényein.

1.4.4. Bölcsőde

Speciális kapcsolatban vagyunk. Egy épületben, azonos fenntartóval működünk. Ismerjük a bölcsődéből jövő gyermekeket, a bölcsődei gondozónők nyomon követhetik az óvodába kerülő gyermekek további fejlődését. Kölcsönösen egyeztetjük a nevelési elveket.

1.4.5. Fenntartóval

Rendszeres, napi kapcsolat, elsősorban munkajogi, gazdálkodási, szervezési feladatok egyeztetése területén.

1.4.6. Magyar Honvédség Tatai Helyőrségével

A Honvédség ingyenes használatba adta a Juniorka Alapítvány részére az óvoda működéséhez szükséges helyiségeket. Gyermekeink jelentős része katona szülők gyermeke. A Tatai Helyőrséghez helyezett katona családok gyermekeinek óvodai elhelyezéséről folyamatosan egyeztetünk.

1.4.7. Közművelődési intézményekkel

Formái:
Színház látogatás
Gyermek műsorok
Könyvtár, tárlat látogatás

1.4.8. Egészségügyi szervekkel

Védőnő, orvos, gyermekjóléti szolgálat. Részt veszünk az esetmegbeszéléseken. A gyermekorvos elvégzi az éves szűrővizsgálatot, valamint a nagycsoportosok iskola alkalmassági vizsgálatát.

A védőnő rendszeresen végez tisztasági vizsgálatot, részt vesz a higiéniai szokások kialakításában, pl. fogápolás.

1.4.9. Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Intézet

Rendszeres tájékoztatást kapunk az általuk szervezett továbbképzési lehetőségekről. Ez segíti a továbbképzési tervben rögzítettek megvalósulását.

1.4.10. Tata Város Önkormányzatával

A Közoktatási megállapodásban megfogalmazottak szerint rész veszünk a város feladat ellátási tevékenységében. Minden évben elszámolunk az támogatási összeggel.

Rendszeresen bekapcsolódunk a város életébe. Részt veszünk óvodavezetői megbeszéléseken.

1.4.11. Gyermekvédelmi szakhatóságokkal

Az óvodavezető, és a gyermekvédelmi felelős tartja a kapcsolatot. Szükség esetén kérjük a segítségüket, illetve jelzünk probléma esetén.

1.4.12. Civil szervezetekkel

Részt veszünk egymás rendezvényein. Információt cserélünk, támogatjuk egymás tevékenységét.

1.4.13. Kapcsolat építés külhoni magyar óvodákkal

Óvodánk a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – igyekszik szakmai kapcsolatot kialakítani. Intézményünk részt vesz Tata testvérvárosi kapcsolattartása alkalmával szervezett rendezvényeken.

V.**1. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉG FORMÁI**

1. A játék
2. Verselés, mesélés
3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
5. Mozgás
6. A külső világ tevékeny megismerése
7. Munka jellegű tevékenységek
8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

1.1. A játék

Az óvodás gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi, pszichikus szükséglete, melynek minden nap visszatérő módon, hosszantartóan, lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait a játékban tagolja. Így válik a

játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

„A testileg-lelkileg jól ellátott gyermek oldott, laza, derűs állapotban van, képes a szabad játék tevékenységre. Ebben az állapotban fejlődik.”

/ Vekerdi Tamás/

A játék a gyermek önként vállalt, szabad tevékenysége: e tevékenység közben gyakorolja a gyermek azokat a funkciókat, amelyek aktuális fejlődését segítik.

A fejlesztés lehetőségei

A játék komplex öröm és tevékenységforrás a gyermek számára:

Érzelmi szocializáció / magatartásformák egyéni és közösségi elsajátítása, gyakorlása

Értelmi fejlesztés / a játéktevékenység során a tárgyi, manuális, mozgásos tevékenységekkel egy időben a gondolkodási műveletek is fejlődnek./

Verbális, kommunikációs készség – az egymás mellett játszásból az óvónő segítségével folyamatosan jut el a gyermek az együtt játszás szintjéig. Ez a folyamat indukálja a gyermek nyelvi kommunikációs fejlődését.

A fejlesztési lehetőségek kihasználása nem mehet a játék minőségének rovására. Nem játszani kell a gyermeket, hanem biztosítani számára a játék feltételeit és ha igényli, együtt játszani vele.

A játék időkeretei

A szabad játék kibontakozásához hosszan tartó egybefüggő idő szükséges.

A szabad játéktevékenység a napirend legfontosabb része.

Délelőtt és délután egyaránt hosszan tartóan biztosítani kell a gyermek számára a nyugodt játék feltételeit.

A játék helyszínei

A csoportszobában legyenek állandó játszóhelyek, ugyanakkor a játék alakulásának megfelelően legyen mód a változtatásra, átrendezésre is.

Az udvaron lehetőség teremtése a csoportok együttjátszására /mozgásos játékok, sportolási lehetőségek/

Ugyanakkor biztosítanunk kell, hogy a gyermekek egyénileg, vagy kisebb csoportokban nyugodtan, elmélyülten játszassanak.

Játékeszközök

A játékhoz megfelelő, egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség, amelyek az élmények mellett segíti a különböző játékformák, (gyakorló, szimbolikus, konstruáló, és szabály játékok) kibontakozását.

A tudatos óvónői munka lényeges eleme a játékeszközök kiválasztása. Fontos ismerni az egyes játékeszközök fejlesztő hatását.

Az óvodapedagógus feladatai

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában – a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.

A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását.

A nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése

Olyan hangulat, inger, tárgyi lehetőségek megteremtése, amelynek hatására a spontán játék, a tevékenység beindul.

A gyermek játékának megfigyelése

Ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése a sokszínű játék kialakulásához.

Az egyéni élményeken túl, a közös élményszerzési lehetőségek kihasználása a játék gazdagítása érdekében.

A gyermeki játék önállóságának biztosítása, tiszteletben tartása.

Szükség és igény szerint együtt játszásával, támogató serkentő magatartásával és nem direkt reakcióval éri el, hogy a tartalmas játék kialakuljon.

A dajka feladatai

Az óvodapedagógus segítője a játékeszközök, különböző játékhoz szükséges anyagok biztosításában.

Játék közben, a játék zavarása nélkül figyel a gyermekek szükségleteinek kielégítésére, a gondozási feladatok ellátására.

Igény szerint bekapcsolódik a gyermekek játékába, az óvodapedagógus útmutatásait követve.

1.2. Verselés, mesélés

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Az óvodában a 3–7 éves **gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék,**

népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A mese, vers az anyanyelv közegén át az emberi kapcsolatokra tanít, segíti a világ megismerését. A népi mondókák, népmesék, az anyanyelv sajátos dallamát, hangzó világát, nyelvünk legbensőbb törvényszerűségeinek megfelelően közvetítik. A mese-vers kezdeményezések, spontán verselés, mesélés gerincét a magyar népmesekincs adja, ugyan akkor a repertoárban helye van a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek is. Az irodalmi élmény nem korlátozódik a kezdeményezésekre, a nap folyamán bármikor helye van.

Verselés, mondókázás

A játékos mozgással összekapcsolt mondókák, dúdolók, höcögtetők, versek nagyon közel állnak a kisgyermek érzésvilágához. Ez által hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságának, anyanyelvi nevelésének megvalósításához.

Mesélés

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges megfelelő viselkedésformákat. (a jó , a rossz éles elkülönülése, a jó elnyeri jutalmát, a rossz megbűnhődik). Ezek az egyértelmű normák a gyermekek számára könnyen értelmezhetőek.

A mese visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben megoldást, feloldást is kínál.

A mese mágikus világképe közel áll a kisgyermekhez- ugyanakkor megtanulja a mese és a valóság különbségét.

A bábozás, dramatizálás:

A mese – képi és konkrét formában, **esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel** – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A bábozás, a dramatizálás gyermekek kedvenc tevékenysége. Komplexen fejleszti a gyermek személyiségét. A gyermek a bábbal, a meseszereplővel együtt tanul beszélni, mozogni, viselkedni. Elfojtott vágyakat, indulatokat, érzelmeket élhet meg általa.

Fejlesztési lehetőségek meséléssel, verseléssel, bábozással, dramatizálással

A szókincs bővítése, választékossága

Az irodalom szeretete
 A beszédkedv megerősítése
 Metakommunikációs elemek, jelzések megismerése
 Hallási, beszédhallási figyelem
 Értelmi fejlesztés pl.: sorrendi felfogás, kivitelezés erősítése, emlékezet, képzelet fejlesztése
 Alapvető erkölcsi normák alakítása
 A könyv iránti vonzódás kibontakoztatása
 A gyermek saját vers- és mesealkotásra, annak mozgással, vagy ábrázolással kombinálásra, ezáltal önkifejezésre buzdítása

Az óvodapedagógus feladatai

Meghitt nyugodt légkör megteremtése
 Mesehallgatási szokások kialakítása

- Mesesarok
- Mesepárna
- Mesére hívogató / hangszer, dal, gyertya lángja, stb./

Irodalmi élmények feldolgozásához szükséges eszközök, kellékek biztosítása.

A dajka feladatai

Jelenlétével támogassa az óvodapedagógust a meghitt, nyugodt légkör megteremtésében.
 A szükséges eszközök előkészítése.
 Ismerjen néhány tevékenységhez köthető verset, mondókát és azt használja a munka jellegű, gondozási és egyéb tevékenységek alkalmával.

1.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A magyar népdalok, mondókák, gyermek dalok, dalos játékok kultúránk részét képezik, általuk a gyermekek ma is élő hagyománnyal ismerkednek.

„Minden embernek a
 lelkében dal van,
 és a saját lelkét hallja
 minden dalban,
 és akinek szép a lelkében
 az ének,
 az hallja a mások énekét is
 szépnek.”

/ Babits Mihály /

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, a zenélés felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.

A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.

A zenei képességek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) megalapozásában az énekes népi játékok, valamint válogatott klasszikus és kortárs művészeti alkotásokat egyaránt használunk

Kodály Zoltán útmutatásai alapján, a Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés módszereit használjuk a gyermekek zenei anyanyelvének kialakítása érdekében.

A fejlesztés lehetőségei

Az ének, zene, énekes játék, tánc szeretete, élvezete.

A zenei képességek fejlesztése.

Egyenletes járás, tempó tartás

halk-hangos, gyors-lassú, magas-mély fogalom párok felismerése, gyakorlása.

Dallam motívumok felismerése a hallott dal alapján, zenei és zörej hangokat, hangszerek hangjának felismerése.

Tiszta éneklés

Dallam rögtönzés, találjon ki játékos mozgást dallamokhoz.

Helyes testtartással táncos mozdulatok végzése.

Tér, forma alakítási lehetőségek megtapasztalása.

Figyelmes zenehallgatás.

Ünnepi alkalmakhoz kapcsolódó dalok játékok tanulása.

Az óvodapedagógus feladatai

Az éneklés, a zenehallgatás hangulatának megteremtése

Az együttesség örömeinek megéreztetése

Zenei készségek, képességek fejlesztése

A magyar hagyományok felelevenítése / jeles napokhoz, évszakokhoz kapcsolódó dalanyag, mozgásos, dalos játékok összeállítása/

Zenehallgatási anyag gyűjtése, a zenehallgatás feltételeinek megteremtése

A dajka feladatai

Az óvodapedagógus útmutatása alapján kapcsolódjon be az énekes, zenés, táncos tevékenységekbe.

Az eszközök, kellékek, jelmezek készítésével, előkészítésével segítse a tevékenység zavartalan lebonyolítását.

A munka jellegű tevékenységek, a gondozási tevékenységek dallal, mondókával kísérése segíti a tevékenységek pozitív érzelmi töltését.

1.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A kisgyermeket a környezete állandóan vizuális ingerekkel látja el. Ezért fontos, hogy a gyermeket kultúrált, esztétikus, egymással és a környezettel harmonizáló tárgyakkal vegyük körül. A mi felelősségünk, hogy mit vetetünk észre a gyermekkel, mire irányítjuk figyelmét.

Az ábrázoló tevékenység csak egy része, bár nagyon fontos része a vizuális nevelésnek.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Az ábrázoló tevékenységhez szükséges változatos eszközök egész nap folyamán a gyermekek rendelkezésére állnak, elérhető közelségben. Ezek a manuális tevékenységek a gyermekek közkedvelt tevékenységei közé tartoznak.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a kép-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó és rendezőképessegek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermek tér-forma és szín képzetének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az alkotáshoz elengedhetetlen az élmények biztosítása

Évszakok változásai, a természet szépségei

A megismerhető világ tárgyai, eseményei, ünnepek

Irodalmi élmények

A fejlesztési lehetőségek

Az alkotás örömeinek megérettetése

Képi, plasztikai kifejezőképesség fejlesztése.

Komponáló, téri tájékozódó, rendszerező képesség kialakítása.

A fantázia világ fejlődése.

Tér-forma-szín ismeret megalapozása.

Az alkalmazott technikákkal a finommotorika fejlesztése.

A képi gondolkodás, az esztétikai igény, a szép iránti fogékonyság megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai

Olyan légkör megteremtése, amelyben a gyermekek rácsodálkoznak az őket körülvevő világ szépségeire.

Alkotásra ösztönző környezet / élmények, ösztönzés, dicséret, megfelelő eszközök/

A fejlesztendő területek ismerete

- Téri tájékozódás
- Mozgásfejlődés
- Finom-motoros koordináció fejlettsége
- Értelmi fejlettség /észlelés, érzékelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás/

Törekszünk arra, hogy a gyermeki alkotásokat lehetőség szerint bemutassuk közösségi rendezvényeken (elsősorban szülők számára szervezett rendezvények)

A dajka feladatai

Részt vesz az esztétikus környezet megteremtésében, melybe a gyermekeket is bevonhatja. Segít az eszközök előkészítésében.

Felügyel a gyermekekre a veszélyesebb (tű, olló ...használata) munkafolyamatoknál.

1.5. Mozgás

Az óvodáskorú gyermek mozgás és értelmi fejlődése szoros kölcsönhatásban van egymással. A gyermek harmonikus, egészséges fejlődéséhez rendkívül fontos a mozgásfejlesztés. A játék mellett a mozgás ugyancsak lételeme, alaptevékenysége ennek a korosztálynak.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás a gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának, fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket:

- Sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal játékokkal szükséges kielégíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.
- A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A
- komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermekek személyiségének – pozitív én-kép, önkontrol, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlődésére.
- A spontán, a játékba, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A fejlesztés lehetőségei

Spontán mozgáslehetőségek és szervezett mozgásformák biztosításával

A mozgásöröm felkeltése, fenntartása

A mozgásigény kielégítése

Alapvető mozgásformák elsajátítása / járás, futás, rendgyakorlatok, gimnasztika, egyensúlyozás, ugrás, labdagyakorlatok/

Mozgáskoordináció fejlesztése

Testséma, téri orientáció fejlesztése

Egészséges testi növekedés elősegítése

Akarati tulajdonságok fejlesztése

Az óvodapedagógus feladatai

Lehetőség szerint minden nap szabad levegőn tartózkodás, ott spontán mozgáslehetőségek biztosítása

A spontán mozgáslehetőségek mellett irányított mindennapi testnevelés.

Minden korcsoportban heti egy, illetve két szervezett testnevelés foglalkozás, intenzív, különböző izom csoportok fejlesztésére irányuló gyakorlatokkal, az udvaron, vagy a csoportszobában.

A testedzés biztosítása a napi tevékenység során

- Az időjárás változásaihoz szoktatás
- Levegő, víz, napfény-edzés

A dajka feladatai

Vegyen részt a foglalkozásokon, mozgásos tevékenységekben a gyermekek biztonsága érdekében.

A gyermekek egyéni fejlettségi szintjének figyelembe vételével segítség az átöltözésben.

A csoportszoba, tornaszoba, eszközök előkészítése a gyermekek bevonásával.

1.6. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása, érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz szükségesek.

Megismeri a szülőföld, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, **a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, és** a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is a birtokába jut és azokat tevékenységeiben alkalmazza.

Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík és mennyiség szemlélete.

Helyszínei

Természeti környezet

Az évszakok ritmikus változásának, az ehhez kapcsolódó időjárás változásnak, állatok, növények jellemzőinek elsődleges megfigyelési színtere az óvoda udvara, az óvodai veteményeskert, valamint az óvoda környéke, parkok, családi házak kiskertjei, gazdasági udvarai.

Ezt kiegészítik a távolabbi környezetben tett kirándulások / patakpart, erdők, hegyek/, az emberek által megművelt területek /szántóföld, gyümölcsös/

Társadalmi környezet

Az udvaron kialakított közlekedési pályán az alapvető közlekedési szabályok megismerése

Az óvoda dolgozóinak munkaterülete

A séták során a megfigyelések mellett a közlekedési szabályok gyakorlati alkalmazása

Középületek megfigyelése

Látogatás – boltba, piacra, orvosi rendelőbe, egy-két szülő munkahelyére

Az élmény, tapasztalatszerzés után sor kerül az ismeretek csoportszobai feldolgozására, rendszerezésére.

Az élmények tapasztalatok gyűjtése a szűkebb környezetben indul és fokozatosan bővül a tágabb környezet felé.

A matematikai ismeretek megtapasztalásának lehetősége minden tevékenységben benne van. Minden pedagógiai helyzetet ki kell használni ezen ismeretek bővítésére.

A szervezett foglalkozásokon ezeket a tapasztalatokat pontosítjuk, rendszerezzük.

A fejlesztés lehetőségei

A szülőföld szeretete, a helyi és nemzeti hagyományok megismerése a tárgyi kultúra elemeinek gyermekközeli tétele a külső világ tevékeny megismerése által válik lehetségessé.

A gyermek megismeri saját teste, személye, az őt körülvevő világ alapvető emberi, tárgyi térbeli, időbeli relációit.

Elsajátítja nevét, lakcímét

Szülei nevét, foglalkozását

Konkrét tapasztalás révén megismeri a természeti, társadalmi környeztet alapvető viszonyait, normáit.

Teremtsünk olyan légkört, hogy a természeti és társadalmi környezetére nyitottá váljon, azt érdeklődéssel szemlélje.

Észre vétetjük körülötte történő dolgokat.

Fontos, hogy merjen kérdezni, véleményt alkotni.

Az óvodapedagógus feladatai

Helyszíneket biztosít a természeti és társadalmi környezet megtapasztalásához

Tudatosan törekszik a természet tevékeny megismertetésére, a gyermekekkel való felfedeztetésére

Önálló ismeretszerzésre ösztönöz, a visszahúzódó gyermekek bátorítja

A környezet megismerése során a matematikai készségeket fejleszti

- Mennyiség
- Formai, nagyságbeli, téri viszonyok
- Relációk, fogalmak kialakítása

5-6-7 éves korban a matematikai nevelés intenzívebb szakaszában – a szükséges tapasztalatok megszerzése, az ismeretek rendszerezése érdekében az óvónő a gyermek fejlettségéhez igazítva választja meg a kötelező vagy kötetlen foglalkozások szervezését.

A dajka feladatai

A dajkai munka is rengeteg lehetőséget nyújt a külső világ tevékeny megismerésére.

A gondozás, a munka jellegű tevékenységek közepette pozitív érzelmi viszony alakul ki a dajka és a gyermek között. A kisgyermek szívesen segítenek a felnőtt munkájában, ez növeli önbizalmukat. E tevékenység közben nagyon sok tapasztalatot gyűjtenek. Az óvodapedagógus útmutatása alapján a dajka is tudatosan figyeljen azokra a nevelési helyzetekre amelyben támogathatja a gyermekek cselekvő tapasztalat szerzését.

1.7. Munka jellegű tevékenység

A személyiségfejlesztés fontos eszköze. A játékkal a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutat a munka és a munka jellegű játékos tevékenység.

Fontos, hogy a gyermek önként és örömmel vállalja.

Területei

Önkiszolgálás

Naposi munka

Segítés az óvodapedagógusnak, más felnőtteknek, egymásnak

Alkalmi megbízatások

Környezet, növények gondozása csoportszobában, udvaron, óvodai kiskertben

A fejlesztés lehetőségei

A tapasztalatszerzéshez, a környezet megismeréséhez, a munkavégzéshez szükséges készségek, tulajdonságok fejlesztése / pl. kitartás, önállóság, felelősségérzet, céltudatosság/

A rájuk bízott feladatokat önállóan, szívesen végezzék
 Gyűjtsenek tapasztalatot a munkaszervezésről, a célszerű sorrendről
 Rendszeres munkatevékenység során szokások kialakulása
 Figyeljenek saját maguk és környezetük rendezettségére
 Felfedezik a segítség adás- és elfogadás szépségeit
 Kialakul a munka iránti tisztelet

Az óvodapedagógus feladatai

Pozitív viszonyulás kialakítása a munka jellegű tevékenységekhez.

Megfelelő értékrendszer kialakítása.

A gyermekek hozzásegítése az önértékeléshez.

Az állandó és aktuális munkatevékenységek feltételeinek megteremtése.

Személyes példamutatás. Együtt-tevékenykedés a gyermekekkel.

A dajka feladatai

A dajka ezen a területen kiemelt segítője a pedagógiai folyamatnak. Az óvodapedagógus útmutatását követve, folyamatos egyeztetéssel bevonja a gyermekeket a különböző munka folyamatokba. (eszközök előkészítése, csoportszoba átrendezése, babaszoba takarítása babaruha mosás ....)

A gyermek számára fontos a követhető minta.

1.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A korai tanulás első, legjelentősebb megnyilvánulása a mozgás – és beszédfejlődésben mutatkozik. A továbbiakban igen fontos szerep jut az észlelés-érzékelés /percepció/ fejlődésének. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a mozgás és a percepció fejlődése alapozza meg az értelmi fejlődés, a szocializáció valamennyi funkcióját.

Ezért bizton állíthatjuk, hogy az óvodáskorú gyermek két alaptevékenysége a mozgás és a játék.

A gyermek esetében a tevékenységi vágy ösztönöz a cselekvésre, a tapasztalatszerzésre és közben újabb és újabb felfedezéseket tesz, azaz tanul. Játék közben a gyermek szinte észrevétlenül tanul, tehát a játék az óvodai tanulás legfontosabb színtere.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését fejlesztését támogatja.

Nem szűkül le az ismeretszerzésre

Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben

Természetes és szimulált környezetben

Kiránduláson

Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban szervezeti és időkeretben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja:

Az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendszerezése.

Feltétele:

A gyermek cselekvő aktivitása,
A közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás
A felfedezés lehetőségének biztosítása
Kreativitásának erősítése

A tanulás lehetséges formái az óvodában

Az utánzós minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás
(szokások tanulása)
Spontán játékos tapasztalatszerzés

A játékos cselekvéses tanulás
A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés,
felfedezés
A gyakorlati problémamegoldás

A játéktevékenységben a környezet tevékeny megismerésével a tanulás lehetséges formáit alkalmazva, észrevétlenül tanulja meg az ismeretszerzés stratégiáit, valamint rendezni a tapasztalatokat, közben pedig alkalmazza a gondolkodási műveleteket.

Keresi az azonosságokat, különbségeket

Csoportosít

Konkretizál

Általánosít

Mindezek segítik fogalmi gondolkodásának kialakulását.

A fejlesztés lehetőségei

A gyermekek nyitottságának érdeklődésének felkeltése, fenntartása, fejlesztése

Az ismeretszerzés, a kutatás örömforrás legyen a számukra

Ismerjék meg saját teljesítőképességüket

Az eredendő érdeklődéstől jussanak el az akaratlagos figyelemig.

Az érzelmi és értelmi intelligencia fejlesztése

A feladat-tudat, feladat-tartás kialakítása, fejlesztése

Az óvodapedagógus feladatai

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Kutatásra, megismerésre, tapasztalatszerzésre, alkotásra ösztönző légkör teremtsen.

Fontos feladat, hogy fenntartsa a gyermekekben az ismeretszerzéshez való pozitív viszonyt.

Segítsen elrendezni a megszerzett információhalmazt.

A dajka feladata

A többi tevékenységi területhez hasonlóan támogatja az óvodapedagógus munkáját.

VI.

1. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett, lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az eredményes iskolakezdéshez szükséges feltételek:

- Megfelelő testi fejlettség
- Lelki, értelmi fejlettség
- Szociális érettség

Testi fejlettség

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hat éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz.
- Megváltoznak testarányai
- Megindul a fogváltás
- Teste arányosan fejlett
- Teherbíró
- Mozgása összerendezettebb, finommozgásra képes
- Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését képes szándékosan irányítani.

Lelki, értelmi fejlettség

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodás kor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdésére.

- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának).
- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartama, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ. Különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot. Tisztán ejti a magán és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő, nagy egyéni eltérések lehetnek). Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri és a gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat és azok gondozását, védelmét. Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait. Kialakulóban vannak azok a magatartás formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Szociális érettség

- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet, a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőtellel és gyermektársaival.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése

VII.**1. AZ INTÉZMÉNY SAJÁTOS FELADATAI*****Gyermekvédelem***

A gyermekvédelem az óvodavezető, a gyermekvédelmi felelős és minden óvodapedagógus kiemelt feladata.

A gyermekvédelmi munka területei

Felderítő munka

Kapcsolat a szakhatóságokkal, segítő szervezetekkel

A szülőkkel való kapcsolatteremtés, a kapcsolattartás lehetőségeinek feltárása

A család segítése gyermeknevelési funkciójának ellátásában

Az óvoda meleg, meghitt környezet, ahol a gyermek biztonságban élhet. Minden dolgozó ismerje pontosan a gyermekek jogait. A pedagógusok, az intézmény valamennyi dolgozója kellő tapintattal, tisztelettel kezelik a gyermek, valamint a család problémáját.

Az óvoda élő kapcsolatot tart fenn a szakirányú hatóságokkal, testületekkel, a Nevelési Tanácsadóval, Logopédiával, Gyermekjóléti Szolgálattal, orvossal, védőnővel. Fontos feladat nevelési elveink propagálása a szülők körében, ugyanakkor tiszteletben tartva a családok nevelési gyakorlatát.

A gyermekvédelmi felelős feladatai

Az óvodai gyermekvédelmi munka koordinálása.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos adminisztrációs munka elvégzése.

A családokkal való rendszeres kapcsolattartás.

Kapcsolattartás a védő-óvó hálózattal.

Titoktartási kötelezettség.

7. Felzárkóztatás, tehetség- gondozás

Programunkban alapvető feladat a gyermekek egyéni fejlettségi szintjének figyelembe vétele. Minden gyermeket önmagához képest kell fejleszteni. Ehhez feltétlenül fontos a gyermek, illetve családi környezetének feltérképezése és személyiségfejlődésének folyamatos megfigyelése. Ehhez nyújt segítséget a gyermekek fejlődési naplója. A felzárkóztatás és a tehetség-gondozás a nevelő munka szerves része.

Az óvodapedagógus feladatai

Ismerje a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét, családi körülményeit

Tapintattal, kellő odafigyeléssel kezelje a gyermekek eltérő képességeit.
 Szükség esetén kérje fejlesztő pedagógus, pszichológus, logopédus segítségét.
 Elmaradás esetén, mindig arról a fejlődési szakaszból indítson, ahol a gyermek még biztonságosan mozog.
 A kimagasló képességeket mutató gyermeknél a képességének megfelelő feladatokkal igyekezzon a fejlődést biztosítani, ugyanakkor megfelelő tapintattal figyeljen jellemük alakulására.
 A szülők felé mindig megbízható, korrekt tájékoztatást adjon a gyermekéről.

VIII.

1. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

Belső ellenőrzés, értékelés

Célja: A követelményrendszer, a helyi körülmények és az elért eredmények összevetése, elemzése, a további fejlődés, fejlesztés feladatainak meghatározása érdekében.

Területei:

Az intézmény teljes működése /személyi, tárgyi feltételek/

Pedagógiai munka

Munkáltatói feladatok, adminisztrációs tevékenység

Gazdálkodás

Pedagógiai munkát segítő tevékenysége

A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése

Szemponjtjai

Formai:

A munkaidő kitöltése

Pontos kezdés, befejezés

Adminisztrációs tevékenység

Részvétel a nevelőtestület munkájában

Megbízások teljesítése

Munkakörön kívüli feladatok vállalása

Tartalmai:

A nevelési gyakorlat színvonala

Saját pedagógiai arculat

Önértékelés

A gyermekek fejlettsége

A gyermekek fejlődésének értékelése

A szülők tájékoztatása

Kezdeményező készség
Szakmai jellegű alkotó munkában való részvétel
Az intézmény külső képviselője
Emberi kapcsolatok

Módszerei:

Látogatás, megfigyelés

Átfogó vizsgálat

Célvizsgálat

Gyakorlati megvalósítása:

Éves szintű ellenőrzés értékelési feladatok rögzítése tervezése

Az ellenőrzést mindig értékelés, majd az újabb feladatok meghatározása követi

A tervezett ellenőrzés mellett, szükség esetén aktuális ellenőrzés végzése

Az ellenőrzés, értékelés elsősorban a munka, a tevékenység folyamatára

vonatkozik a célok és eredmények tükrében, nem pedig a gyermekek teljesítményére.

A gyermekek fejlődésének mérése a következő módon történik:

A fejlődés mutatóit az óvodapedagógusok a gyermekek óvodába lépésétől folyamatosan figyelik, rögzítik.

Probléma esetén fejlesztő pedagógus, pszichológus, logopédus vizsgálatát kérjük, aki segít a fejlesztésben.

A nagycsoportosoknál szükség esetén iskolaérettségi vizsgálatot kérünk a Pedagógiai Szakszolgálattól.

A Pedagógiai Program bevalásának ellenőrzése

A Pedagógiai Programot folyamatában ellenőrizzük

Kiindulópont a program célja, a jelenlegi helyzet vizsgálata, újabb feladatok megfogalmazása, ezek megszervezése.

A bevalás vizsgálatát a nevelőtestület végzi összeállított szempontok alapján

Időpontja:

Elemző értékelés az első év végén, a hosszú távú bevalás értékelése a harmadik év végén.

Tata, 2019.08.26.

Izsáki Gabriella
óvodavezető

Érvényességi rendelkezések

A Pedagógiai Program érvényes: 2019.09.01.tól határozatlan ideig

Elfogadására jogosult: A Juniorka Alapítványi Óvoda Nevelőtestülete

Jóváhagyására jogosult: A Juniorka Alapítvány Kuratóriuma

A Pedagógiai Program módosítását kérheti, kezdeményezheti a nevelőtestület, javasolhatja a fenntartó:

A bekövetkezett változások miatt

A program ellenőrzési, értékelése, bevétele elemzése alapján

A módosított program elfogadására jogosult:

A Juniorka Alapítványi Óvoda Nevelőtestülete

A módosított program jóváhagyására jogosult:

A Juniorka Alapítvány Kuratóriuma

Legitimációs Záradék:

A Pedagógiai Programot elfogadta: Tata, 2019.08.26
Juniorka Alapítványi Óvoda nevelőtestülete

Név

Aláírás

Hegedűs Ervinné

Molnár István Zsoltné

Szegő Gyuláné

Varga Dóra

Prekler Zoltánné

Izsáki Gabriella

Kompisné Mócz Éva

Holczerné Gombik Lilla

Egyetértését nyilvánította:

A Juniorka Alapítványi Óvoda Szülői Közössége

Jóváhagyta: A Juniorka Alapítvány Kuratóriuma 2019.08.26

Sárközi József
Kuratóriumi elnök

Szakirodalom Jegyzék

1. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja 1996
2. Az Óvodai Nevelés Programja 1989
3. feltételrendszere 1997
4. Bakonyi Anna – Irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén
5. Óvodai Programkészítés OKKER
6. Thomas Gordon – Szülői eredményesség tanulása
7. Thomas Gordon – Vezetői eredményesség tanulása
8. Dr Ranschburg Jenő – Szeretet, erkölcs, autonómia
9. B Méhes Vera – Az óvónő és az óvodai játék
10. Fábrián Katalin – Tevékenység központú óvodai Nevelés
11. Porkolábné Dr. Balogh Katalin – Kudarc nélkül az iskolában
12. Tímár György – Az óvodások téri tájékozódó képességének fejlesztése / Fejl.Pedagógia 1994/
13. Dr. Gósy Mária – Beszéd és beszédviselkedés az óvodában
14. Gyenei Melinda – A tanulási nehézségek korai felismerése és a korrekció lehetősége / Fejl.Pedagógia 1990/
15. Dr. Buchena Nándorné – Néphagyományörző Óvodai Program
16. Zilahi Józsefné – Óvodai nevelés játékkal, mesével
17. Lépésről – lépésre Óvodai Program
18. Az Óvodai nevelés Országos Alapprogramja (módosított) 2009
19. Az Óvodai nevelés Országos Alapprogramja (módosított) 2012
20. Az Óvodai nevelés Országos Alapprogramja (módosított) 2018